

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésélt árjegyzék szerint számít fel.

Az alkotás láza.

Az ember, a tökéletesedés felé való, soha nem szünetelő előretörésében egyre alkotásokra vágyakozik s nap-napra megvalósítására törekszik azon újabb meg újabb eszméknek, melyek agyveleje örökkön munkáló kohójában, szinte szakadatlan láncolatban érlelődnek.

Az alkotás vágya: mindég újat és újabbat teremteni — bent van az emberi természetben és ez a vágy bizonyára egyidős az emberiség történetével; nem is vész ki soha, míg ember él a földön.

Ami szép, nemes, közhasznú alkotás van a földön, mind e vágynak, a tökéletesedés felé való törekvésnek közsöni lételét; de ebből fakadnak az emberiség legnagyobb tévedései, vétkei sőt legsötétebb bűnei is, melyek nem egyszer romlásra voltak egész nemzedékeknek.

Egyénileg is olyan ez a vágy, hogy velünk születik s szinte mondhatni, velünk is száll sírba, mert nem ember az a szó nemes értelmében, kinek agyát-szívét az alkotás vágya soha nem foglalkoztatta a maga szűkre szabott munkakörében is.

Önként következik az itt elmondottakból, hogy mindég tisztelettel adózunk azoknak, személyválogatás nélkül, a kik alkotási vágyukat a közjó érdekében kívánják értékesíteni s hogy részünkről mindenkor a legrokonszenvesebb fogadtatásra, a leghatározottabb támogatásra számít hat minden olyan törekvés, mely közérdekből céloz valamely alkotást; feltéve, hogy a cél közhasznú, az eszközök tiszták és az intenciók nemesek.

Szükségesnek tartottuk pedig mindezek elmondását, sőt hangsúlyozását szemben azzal a lázas, mondhatni beteges vágyakozással, melyet ez idét Szentés város kormányzatában alkotásoknak alkotásokra való halmozásával tapasztalunk.

Hogy városias jelleg dolgában Szentés nagyon elmaradott és e részben nagyon is sok mulasztása van a multaknak: ezt épp úgy be kell ismernie minden elfogulatlan szemlélőnek, mint ahogy egyet kell mindenkinek értenie abban, hogy e mulasztások gyorsabb tempóban pótlandók, hahogy utól akarjuk érni a kort és felemelkedni oda, ahol más mivel államok hasonló mivel vidéki városai ma állanak.

Csak hogy — bármennyire kívánatos is az elmulasztottak mielőbb való pótlása: okos ember számot vet e részben a viszonyokkal s bölcs mérséklere szoritva önmagát, — az alkotni valóban kénytelen bizonyos sorrendet állapít meg és tart be, nehogy elragadja a láz és összeomoljanak fölötte az alkotások oszlopai, természetül alá temetve mindent, ami létrehozásuk eszközéül szolgált.

Aki sokat markol, keveset szorit; tartja egy örök-igaz példaszó. Aki sokat, mindent akar egyszerre a semiből előteremteni, annak egy alkotás alig fog sikerülni, vagy legalább alig fog úgy sikerülni, hogy az mindenképen a közjó érdekében essék.

Sok, nagyon sok itt a megalkotni valónk. Zsellérek vagyunk a saját otthonunkban, mert nincs városházánk; vendéglőnket kerülve kerül az útas, mert az a mai mivoltában szinte a dögleletesség tanyája; a város lakosságának zöme gazdálkodással foglalkozik és nincs egy gazdasági vagy földműves iskolánk modern gazdák kiképzésére; kereskedelmünk nem fejlődik, mert kereskedőinket se részesíthetjük, megfelelő szakiskola híján, a mulhatlanul szükséges oktatásban; nyári szinkörünk pedig, a közmivelődségnek ez a temploma egy silány, rozoga tűzfészek, inkább arra alkalmas, hogy a közönséget a színházlátogatóstól elriassza, semmint magához édesgesse.

Alkotni való kerül hát itt elég. De baj, hogy anyagi erőnk mind ezekre nagyon szűkös határok közé szorult s hogy épp ezért bölcs előrelátással kell bizonyos sorrendet tartanunk és megállapított terv szerint eljárunk, nehogy egyszerre sokat akarván markolni, a kevesebbnek is megfelelő megteremtését kockáztassuk.

Legelső és legszükségesebb dolog ez idő szerint, kétségtelenül, a városház-építés. Ezen kell, minden erőnk megfeszítésével, első sorban dolgoznunk, bevállalni, miszerint e célra egy megveszekedett krajcár sem áll a köztárgyonban a rendelkezésünkre s hogy ezek szerint azt, az utolsó zárkóig közteher-viseléssel kell megépítenünk.

Ez a belátás — úgy tetszik nekünk — hiányzik azoknál, akik ez idő szerint a város ügyei élén állnak; erre engednek legalább következtetni azok az egyre felbukkanó s mind onnan táplálkozó ideák, melyek egyébre se alkalmasak, legfőlebb

a kérdés komplikálására és a sikeres gyorsabb megoldásnak beláthatatlan időbe való kitolására.

Nem is szólva arról, hogy magát a városház-építés tervének sikeres megoldását minduntalan drága telekvásárlások eszméivel nehezítik meg; összekuszálják ezenfölül minduntalan ezt a kérdést a vendéglő-építés ügyével is a helyett, hogy sorjában haladva, egyiket a másik után igyekezzenék dülőre vinni és időt engednének a közönségnek is: gondolkozni az eszmék fölött és azokkal megbarátkozni.

Az alkotásnak már nem is vágya, hanem formális láza ez, mely — mint minden lázas állapot, kórossá vált s a maga beteges voltában kockára teszi a sokért, talán kivihetetlenért a kevesebbet, a kivihetőt.

Ujabbban a napokban volt értekezlet a városnál, ismét a vendéglő-építés tárgyában.

Ugy indult az értekezlet, hogy szakulése lesz a gazdasági szakosztálynak, de — mert meghívták rá olyan városi képviselőket is, kik e szakosztálynak nem is tagjai, az egészet magánértekezleti jelleget tulajdonítottak — igen helyesen.

A polgármester az értekezlet elé egy kész vendéglő építési tervet terjesztett; már legalább annyiban kész tervet, amennyiben ő ezt olyanul elfogadta.

Ott volt ugyanis egy emeletes vendéglő-épület alaprajza és egy kidolgozott ajánlat, mely szerint egy idegen vállalkozó a maga költségén építené fel a vendéglőt s 50 évig használná is azt oly módon, hogy ez idő alatt évenként 500 forint haszonbért fizetne, az 50 év leteltével pedig a vendéglő a város tulajdonába szállana vissza.

Nekünk, a város mostoha anyagi viszonyait tekintve, de meg arra való tekintettel is, hogy ez a város részéről végre is egy üzletkötés, mindég a pénzügyi oldalával kell a kérdéseknek foglalkoznunk; szükségképen ezek tolnak előtérbe és domborodnak ki minden ilyes ügynél a legélesebben.

Pénzértékben kifejezve pedig, miután a mai vendéglő évi 4600 forint haszonbért hoz a városnak, ez az ajánlat azt jelenti, hogy — vendéglőnket 50 évig idegen egyén hasznosítaná magának, ezért az egész 50 év alatt fizetne a városnak 25 ezer forintot, ellenben a bevételi forrásunk meg-

apadna évi 4100 frttal, vagyis az 50 év alatt 205.000 frttal, a mit szükségképen pótdával kellene fedeznünk, hogy háztartásunk és költségvetésünk egyensúlyát fentartsuk.

Ez volna, pénzben kifejezve, az ajánlat elfogadásának a következménye, mellyel számot kell vetnünk.

Készségesen elismerjük, hogy minden alkotás anyagi áldozatot követel és hogy viszonyaink közt a vendéglő-építés fogas kérdését se fogjuk soha ily áldozatok meghozása nélkül megoldani.

De éppen, mert ez így van s mert a város mostoha anyagi helyzetén könnyű szerrel változtatni módunkban nincsen — arra való tekintettel, hogy legelső és legégetőbb tennivalónk mégis nem a vendéglő, hanem a városház-építés ügyének a sikeres megoldása; az volna a kérésünk azokhoz, akiket illet: mérsékeljék egy kevéssé alkotni vágyásuk szenvedélyes lázát s összpontosítsák minden erejüket — annak zétforgácsolása helyett — a városház-építés ügyének mielőbb való sikeres megoldására.

Rémhír a „rezidenciából”. Ne tessék senkinek valami mód felett megjedni.

Nem az ország ifjúság fő és székvárosából, a magyar szent-korona országainak rezidenciájából érkezett rémes hírt kívánunk ezúttal regisztrálni. A tündöklő, ünnepre pompázkodó fővárosban nem esett semmi hibányosság. Meteorok-eső hullása nem zavarta meg népe nyugalmát, anárkista bombamerénylet nem tartja ott ama bizonyos lázas izgatottságban a kedélyeket. Olyan csendes és nyugodt ott ez idét minden, akár Fiuménél a tenger.

Nem, nem onnan csap le ránk a rémhír, mint derűs égből sujtó villámcsapás, hanem a vármegyei ellenzék passzív rezidenciájából, honnan mind hangosabban hallszik ki a hagyományos suszterinas hangos kiáltozása, aki a maga kurjantásából merített bátorságot a sötétben való egyedülléte alkalmakor.

Derek rezidencia, milyen szörnyű is a te gerjedelmed!

Igen, rémes dolgok azok, amik kebelben készülnek.

Le lesz vele pipálva alaposan a boldog bibliai emlékeztető Jozsua, mert róla csak azt jegyezték fel az írástudók az utókornak, hogy a — napot állította meg a mennyboltozatban és mi ez, ahaz a hősi tetthez viszonyítva, melynek most a vármegyei sünök és hegymögök gyürkőznek neki az ő passzív rezidenciájukban, hogy megállítsák Csongrád-vármegye közigazgatási gépezetét.

Micsoda a nap megállítása e csudatetthez viszonyítva és mivé törpül el a próféta Jozsua imája, a vármegyei sünök rezidenciális kirohanása mellett?

Nem lesz megyei közigazgatás. Ami határozatokat a megyegyűlés hoz, megfélebezik mind kivétel nélkül, hogy senki azokat végre ne hajthassa. És ha ennek dacára akad bátor, ki mégis megcselekedné a végrehajtást, — hát fegyelmit a nyakába b.

Sőt bele kell őket kényszeríteni a végrehajtásba, mert nincs más mód az úzúpátorok kiakolbóltására.

Hát nem iszonyatos ez!

Főispán, alispán, főjegyző, aljegyzők, főszolgabírók, szolgabírók s végig az egész hivatalos apparátus, le az utolsó hajdúig, mehetnek — akár Kukutyinba zabot hegyezni. A passzív rezidencia hosszú szabadságot ad nekik, télenesre kárhóztatja őket, reánk meg viszontag — szegény pákulicsanyargatta vármegyei népre ráhínt az ő törvényes jogrendje és morális jogérzete üdvadó sűgárkévét — hogy vesszen, pusztuljon innen aki zsarnok.

Hát ez idég tréfának mind megjárja; de fordítsuk kifelé a komoly oldalát is.

Csongrád-vármegye elhatározta már, mik legyenek a millenáris alkotásai, vagy legalább azok, mikhez majdan a milleniumi ünnep emléke fűződjék. E részben befejezett dolgokkal állunk szemben.

De mégis, tekintettel a rezidenciából kiüvöltő rémhírré, lehetne talán az eredeti tervek valamelyest változtatni.

Volna is erre nézve egy szerény indítványunk, mely oda megy ki:

Állítson a vármegye, a millenium emlékeztetőre egy — megfigyelő osztályt, hová a jövőben is mindenkor bekerülendék orvosi megfigyelés alá a rezidencia mindama csalóci, akik — mert magukat felfújták s oroszánbörbe bujták, tényleg már torreadortíró bikáknak vagy a sivatagok rémes oroszánkirályának is képzelik magukat, akiknek rezidenciális ordítása képes legyen komoly férfiakat megrémíteni.

A jelenkor tapasztalata, de a multak példája is azt igazolja, hogy ennek a millenáris Bedlamnak a sorsa nálunk mindenkorra biztosítva volna és nem kell soha attól félni, hogy lakók nélkül fogna szűkölködni.

Ama náiv lelkeknek pedig, akik az éfelé eszelősök rémhíreinek fölülnek, jó lesz valami millenáris dedófélet alapítani, hol megvéhnedett öreg dadák mulattathatnak őket ilyes rémhírek válogatott dajkamésével.

Nyílt levél

Jó Károly ref. kántor úrhoz.

Kedves Károly bátyám!

Ma este vacsora előtt — emlékeztetik — azzal a szokatlan kérdéssel lepett meg:

— Hát, öcsém, olvasta-e a Szentesi Lapot, a legutolsót?

Öszintén feleltem:

— Tisztelesség hánál Szentesi Lapot találni bajos; nem tisztelesség házhoz nem járok; hát hogy olvashattam volna?!

— Na, én ma vettem egyet pénzért. Itt van, olvassa el. Erdemes. Együtt vagyunk benne megénekelve, én is, öcsém is.

— Megnézzük no!

— Csak ne most, — vigye haza, aztán gyönyörködjek benne!

Hazahoztam. Vacsora után aztán neki gyürkőztem a ritka élvezetnek.

Régen, nagyon régen láttam már közelről városunknak ezt a szenylevezető csatornáját. Sajnálom is, hogy a gadjája, ez az első magyar, kizárólag szabadalmazott, foglalás ellen biztosító részvénytársaság nem küld nekem »mutatványszámokat«. Küldhetne! Sok dísz-férmedvényre voltam én neki anyag, míg mohó pénzszerzési vágyának útjában állottam.

Hát, igazán mondom, nem bántam meg, hogy elhoztam.

Elolvastam s látom, hogy meg vagyunk benne örökítve, én is, meg Károly bátyám is.

Hogy a Károly bátyám fölött zengett dicsimuszát milyen gyönyörrel olvastam, azt most itt nem részletezem, de hogy a réam intézvényezett dicsének olvasása után micsoda pokoli kéjelvezet fogott el, azt nem hallgathatom el.

Köszönöm, kedves Károly bátyám, hogy nekem ezt a gyönyört megszerezte!

Abban a cikkelyben, a miben a »Szentesi Lap« velem nyájkodik, igazán falregető humorú lapang.

A Félégházi Török József eperjesszeli földvételéről, a mint tetszik tudni, a mult napokban egy pár sort irtam a »Szentes es Vidéke« című »kitartott« lapban. Ebben az egy pár sorban rideg kiméletlenséggel lebbentetem fel azt a bizonyos fátyolt, a mely mögé Burián Lajos úr, városunk főmúftija, a maga csunya hazugságát eldugta.

Burián Lajos úr erre, úgy látszik, azt cselekedte, hogy elment az ő fogadott prókatoraihoz: a »Szentesi Lap« fő és mellette szerkesztőjéhez és megiratta velük a maga védirátát, a mely védirát ugyan őt egy cseppet sem menti, hanem annál inkább vádol engem fogadatlan prókatorokdással.

És hogy a n vádol!

Felmutat egy jegyzőkönyvet, a melyet állítólag Szentesen, 1895. december havában Szentes városa joggyűjti szakosztályának ülése alkalmából vettek fel Teme sváry Antal elnökléte alatt Bartha János és Dr. Ecséri Lajos.

Jól értette meg, Károly bátyám: Teme sváry Antal, a hirhedett pártatlan bíró, Bartha János, jelenleg is érvényben levő vizsgálati rendszerünk ezseniális megalkotója és Ecséri Lajos, az én legbizalmasabb barátom, az én távollétemben, az én előleges értesítemem, hírem, tudtom nélkül ellenem egy vizsgálati jegyzőkönyvet vettek fel.

Óh, hahaha! Egy valóságos közokiratot szerkesztettek ezek a jó urak, körülbelül hasonlatost ahhoz a közokirathoz, a mit néhai való Hoffer Antal táti vett fel hajdanában, ugy emlékszem, szintén Teme sváry Antal fényes segédlete mellett.

Érdekes eset ám ez nagyon!

Ott kezdődik, hogy F. Török József rám, a fogadatlan prókatorra bízott egy ügyet, mely Burián Lajos nagy jogászai körültekintéssel párosult gondossága miatt esztendőközön át »nyomulva« maradt.

En ez ügyben a városi közgyűléshez folyamodtam, folyamodványomat azonban a városi tanács visszaütastotta, mondván, hogy az nem tartozik a közgyűlés elé. A tanács e határozata ellen én ismét folyamodtam a közgyűléshez s ekkor szép simán rámutattam arra a finom köpönyөг-fordításra, a mit Burián, korábban volt városi ügyész elkövetett, ügyész korában nyilvánított egyik hirhedett véleménye ellenére. — Erre azán a tanács is úgy találta, hogy az ügy a közgyűlés elé tartozik s elrendelte, hogy oda terjesztessék.

Am ez még a mult év nyarának elején vala.

Burián Lajos zsákban volt s úgy iparkodott magát kivágni, hogy ezen ügyben valami előzetes vizsgálatot rendelt el, a miről azonban jónak láttam engem nem is értesíteni. A vizsgálatot oly kiváló pártatlan egyének fogantatosították, mint Temesvári, meg Ecséri.

Hát ennek a pártatlan vizsgáló bizottságnak aztán az a mentő gondolata támadt, hogy megvizsgál ugyan valamin, de nem azt a mi az ügy lényege, a vizsgálat tárgya, hanem azt, hogy miképen merészelt F. Török József a maga ügyét éppen ennyire mibizni.

— Gyere csak F. Török József, hé; majd megantitunk mi tégedet a magisztrátus-sal porlekedni.

És F. Török József nagy cedulát kapott, melynek már a színe se volt biztató.

És ha hitták, hát ment.

Képelem, micsoda szigorú arcualtal fogadták ő kelmet a vizsgálatnak pártatlan vezetői.

Hogy is ne! Arról van szó, hogy egy ügyvéd mikép merészelt a Kurcaparról ügyfélnek képviselőben olyat írni, a mit előbb a Nagykirályság 19/b. számú tanyán lakó ügyfélnek bölcs felülbíralata alá nem bocsát. Ah, kérem, ez főbenjáró bűn. Ha valaki ügyvéd mert lenni és ügyvitelt vállal, beadványait szóról-szóra fel kell olvasni megbízója előtt és azután azokra nézve nyilatkozatát előszavakban kikérni, megnyugvást szerzeni a felől, vajjon a kérvényekben foglalt modort és kifejezést e-

ket magávé teszi-e, mert különben . . . fogadatan prókátor.

Oh bölcs vizsgáló bizottság, oh, bölcs vizsgálói jegyzőkönyv!

Be van fejezve a nagy mű! A vizsgálatnak vége. Most már aztán felemelt fővel és nyílt homlokkal viheti Burián Lajos az ügyet a közgyűlés elé. Megmentette őt a pártatlan vizsgálóbizottság bölcs, szabályos, pontos, lelkiismeretes és főként igaz eljárása; a mit pedig még ez megmenteni elefejtett, azt megmentheti a közgyűlés színe előtt elmondandó hazugság. Va bank, a ki mer, az nyer!

Hát most már kíváncsi arra, ugy-e, hogy milyen megbízást nyertem én F. Török Józseftől? Jól van. Nézzé:

»Információ T. A. ügyvéd részére. Felegházi Török József megjelenik s előadja: . . . Kérem a várost arra szorítani, hogy az általam befizetett eddigi adókat térítse meg, a későbbiek pedig vállalja magára. Egerszermind a muladékos ellen a megtorló eljárás folyamatba tételét is kérelemzem. Utánjárás költségeim is térítessenek meg, mert már több ízben jártam ez ügyben s most is már 3 nap óta jörök benne a nélkül, hogy boldogulni tudnék. Felolvassás, helyben hagyás után aláíratott.

Szentes 1895. febr. 6. F. Török József s. k., Borbás József s. k. mint tanú. Hajdu József s. k. mint tanú. Ifjú Joó Károly s. k. tanú.

A mint látja, kedves Károly bácsi, maga F. Török József elismeri, hogy engem megbízott az eljárással s elismeri, hogy előtte felolvastattott, a mit aláírt.

Tehát nem épen olyan rossz okiratom van, mint a milyen rossz közokirat az a pártatlan vizsgáló bizottság gyárköt. Ennek a gyönyörűséges vizsgálóbizottságnak a jegyzőkönyvében ugyanis víszálással nincs benne az, hogy a jegyzőkönyv tartalma F. Török József előtt felolvastott.

Már most hát látja, ugy-e, kedves bátyám, mi különbség van a két okirat és a két eljárás között. F. Török József nálam megjelent és aláírt egy, előtte felolvastott megbízást, ahhoz a hirdetett vizsgálóbizottsághoz pedig be lett idézve és aláírt (állítólag) egy jegyzőkönyvet, melynek tartalma előtte felolvastott.

No hát ez a különbség!
De van ezenkívül ebben a dologban még valami, a mi nagyon szembetűnő különbség. Mert nézzé csak: van itt két prókátor; az egyik fogadatan, a másik fogadott.

Török József jól járt; prókátora voltam, — a földjét is irták, az adókat vissza is térítették és — a mint ő az inkvizitorok előtt állítólag élő és nem döglött szavakban kijelentette — még sem fizet nekem semmit, mert hát a Temesváry és Comp. cégnek oknyomozó vizsgálata szerint . . . fogadatan prókátora voltam.

Burián Lajos másképp járt. A »Szentesi Lap« szerkesztői »fogadott« prókátora neki. Védtek is a hogy tudták, de — csak hazugságban maradt; — hanem a fogadott prókátora honoráriumát, no azt bőségesen fizette eddig is, fizetni fogja ezután is Burián Lajos — a város közönségének zsebéből.

No lám, ez is különbség!
Burián Lajosnak pedig én, a fogadatan prókátor, tudnék adni egy jó tanácsot: Máskor kövessen el még nagyobb mulasztást, vizsgálta meg az ügyet még pártatlanabb vizsgáló bizottsággal és — hazudjék még nagyobbab.

Mivel pedig — Siplusz szerint — minden jó mű egy méla akkorddal végződik, hát ime itt a méla akkord:

Régen hallottam valamelyik professzoromtól, hogy az emberi társadalom uralkodó eszméje egykoron a humanizmus lesz.

Hát én azt tartom, kedves Károly bátyám, hogy ez a kor már is elérkezett. Igenis, a humanizmus most az uralkodó eszme. Csakis így magyarázhatjuk meg azt a különben csudalatos jelenséget, hogy a Szentesi Lap fogadott prókátorkodásból élő szerkesztői mai napig is elkerülhették a néhai Kozarek jogutódának, Bali Mihálynak — vendégszereteté.

Lám, ilyen gondolatokkal mulattam én a Szentesi Lap rám vonatkozó dicséretének olvasása közben és után.

Fogadjja, kedves Károly bátyám, köszö-

netem azért, hogy pénzen szerzett Szentesi Lapjával ilyen kellemes mulatságot szerzett nekem. Szentesen, 1896. február 13.

Dr. Tasnady Antal.

Ujdonosságok.

Szentes, 1896. február 20.

— **Választó-közgyűlés a városnál.** A Szentes városnál üresedésben levő egy árvaszéki ülnöki és adóügyi fogalmazói állás betöltése céljából, Csataó Zsigmond dr. alispán, mint a városi tisztújító-szék elnöke, a f. hó 27-re hívja össze választó-közgyűlésre a városi képviselőtestületet.

— **Királyi váróterem Kisteleken.** Az ezredév pusztaszeri ünnepségeire leránduló magas személyiségeknek a fogadtatására, a kisteleki vasúti állomás nagyobb szabású revonáláson megy keresztül. Az egész állomás kibővítették, lesz két I. osztályú váróterem és egy királyi váróterem fényes berendezéssel; a folyosó és a terrasz dolomittal lesz beburkolva s kívül az állomás előtti tér parkirozva, virágos kertté fog alakítani.

— **Luther-ünnepély.** Folyó hó 18-án mult 350 éve annak hogy a nagy reformátor dr. Luther Márton örök álomra hunyta le szemeit. Halálának 350-ik évfordulóját kegyelettel ünneplik meg a magyarországi összes evang. egyházak a tulajdonképeni emléknep után következő vasárnapon, február 23-án. A helybeli ág. evang. egyház is ezen napon rója le kegyelele adóját gyászistenisztelet tartása által. Ezt megelőzőleg, febr. 22-én pedig az iskolás gyermekek előtt lesz az emléknep röviden méltatva.

— **Független kamatszámítás.** Kuriózumként hoztak be a napokban szerkesztőségünkhez egy ref. egyházi adókönyvecskét, mely a kamatszámítás terén annyiban pártatlan a maga nemében, hogy halomra dönti Maróti minden számtudományát. Szépe Bénéiamin selevényi lakosé ez az adókönyvecske, aki — mint ezt a szentesi ref. egyházközség intézőjénél felmutatott adókönyvével igazolta, 1894-ben még Csepán, az ottani evang. egyháznál fizette egyházi adóját, melyhez Selevény mint filia tartozik. Az 1895/96-iki tanévre egy gyermekét Szentesre adta iskolába és így az itteni ref. egyháznál kellett a jelzett évre adót fizetnie, még pedig 4 frt 55 krt. Adófizettkor aztán a pénztáros, azon a címen, hogy ezt az adóösszeget 1894-re irták elő, s mert csak 1895. novemberben teljesítette a fizetést, 96 kr. kamatot vett meg rajta. Majd mikor igazolta, hogy ő 1894-ben más egyház-községben fizette az adót s hogy ezek szerint Szentesen jog szerint csak 1895-re róható meg egyházi adóval, a pénztáros ekkor is megtagadta a rajta megvett kamattöbblet visszafizetését, mondván, hogy — kamatot csak kell fizetni, az pedig így is 96 krajcár. Az adókönyvecskéhez csatolt egyházi szabályzatból azonban arról győződöttünk meg, hogy 4 frt 55 kr adó után, ha novemberben fizetik ki, mindössze 15 kr kamatot jár. De ez az önálló gondolkodású független pénztárost nem gátohatta, ez esetben a kamatot kissé függetlenül felszámítani.

— **Tanári jubileum.** A f. hó 22-én, szombaton ünnepli meg a főgimnázium ifjúsága Balázsovits Norbert 25 éves tanári működése jubileumát. Az ünnepséget, mely délelőtt fél 10 órakor kezdődik, az iskola VIII. osztályának növendékei rendezik a főgimnázium disztermben s ezen való rész-

vételre ezúton is meghívják a közönséget. Az ünnep műsora a következő: Megnyitó beszéd. Küldöttégek kijelölése a jubiláns meghívására. Felköszöntő; előadja az ifjúsági férfikar. Zolnay Károly igazgató a tanártársak nevében üdvözlő a jubiláns. A jubiláló tanár volt tanítványainak üdvözlő, tolmácsoltva Cicatricis Lajos dr. várm. főjegyző által. Az ifjúság nevében Czuckermann Ernő VIII. oszt. tanuló üdvözlő beszéde. Induló, éneklő az ifjúsági vegyeskar. — Ebben az ünnepségben sajnosan nélkülözünk a gimnáziumi bizottság és az iskola-fenntartó város részéről tolmácsolandó üdvözlőket, mintha ezeknek semmi közük se volna ahhoz, hogy egy tanár 25 évet tölt el derekas fáradhatatlan munkában, hű kötelességteljesítésben az iskolánál. Este fél 8 órakor a kaszinóban társasvacsera lesz az ünneplő tanár tiszteletére, mely iránt a nők körében is igen élénk érdeklődés mutatkozik, jelöljé annak, hogy az anyak kelőben megbeszéljük azt, aki fiaikat férfiakká nevelni segít. Ezenkívül a társadalmi téren is ovációkban fogják Balázsovits Norbertet jubileuma alkalmából részesíteni. Így az ipartestület, melynek évek hosszú során át elnöke volt, most pedig tiszteltbeli elnöke, egy igen szép művi emlékművet nyújt neki e napon át, a polgári olvasókör pedig, melynek élén 15—20 éve áll mint elnök, szintén impozáns módon fogja kifejezni iránta érzett nagybecsülését.

— **Érdekes hangverseny.** Szlavianszky Nádia orosz énekesárstulata, mely néhány év előtt sok műelvezetet nyújtott itt szereplése alkalmakor, most március 9-én ismét ide érkezik és aznap este hangversenyt tart. A műsorozat, mint értesülünk, ezáltal egészen új lesz s csupán a híres »Ei Ouchen« hajósárdalt fogjuk a három év előtti műsorból ismét hallani, az itteni rendező egyenes kívánsága folytán, mely bizonyára a közönségé is. A daltársulatban van egy 25 éves törpe, aki külső alkatát tekintve 10 éves gyerekeknek látszik s akinek a hangja, mint mondják, fenomenális. A műsoron e törpe egy szoprán-szóvaló szerepel, mely — a bécsi lapok híre szerint — az ottani dalárokat valósággal eskztárisba hozta. Valószínűleg ez lesz az itteni műsorozat fénypontja is.

— **Egyházi tanácsülés.** A helybeli ág. ev. egyház tanácsa f. hó 16-án tartott ülésében köszönetet szavazott az installációs ünnepség rendezése körül tevékenyen fáradozott rendező bizottságnak, nemkülönben a vármegyei kormányzatnak a közgyűlési terem szíves atengedésért, valamint az isteniszteleten közreműködött daletyeltnek s mindazoknak, akik a vidéki vendégek elszállásolására és ellátására oly készségesen vállalkoztak. Ugyanezen alkalommal az egyház gondnokai a templom-alap gyarapítására szolgáló három rendbeli kegyes adományt jelentett be. Ugyanis mélt. Vörösi Laszlóné Hankiss Vilma urnó, mint budapesti barátónéik körében eszközölt gyűjtés eredményét 131 frtot, Dr. Sulcz Sándor ügyvéd mint magánadományt 100 frtot s végül Mikola Mihály szarvasi kir. közjegyző 5 frtot tevő lakodalmi gyűjtést voltak szívesek az egyház pénztárába befizetni. FERMÉSTENES A kegyes adományok hálás köszönettel fogadtattak. Az évenként szokásos gondnokjelölés is ugyanezekor ejtett meg s a beadott szavazatok többsége szerint, Molcz Lajos jelenlegi gondnok mellett Sulcz Lajos és Kolpászki Lajos tanácsstagok hoztattak a közgyűlésnek javaslatba. Végül az évi rendes közgyűlés napjára az egyháztanács március hó 8-át tűzte ki.

— **Halálozás.** Városunk egyik jeles szülöttének korai elhalálásáról vetünk a napokban Budapestről lesújtó gyászhirot. Purjes Zsigmond dr. egyetemi magántanár, a fővárosi előkelő körök egyik legkedveltebb orvosa hunyt el a f. hó 17-én éjél, övé mély fájdalomra és az orvostudomány irodalmának nagy veszteségére, melyet az élte javakorában levő kiváló orvos nem egy becses szakmunkával gazdagított. Ifjabb éveiben Purjes Zsigmond dr. Korányi tanár asszisztense volt a belgyógyászati klinikán, majd egyetemi magántanárnak nevezték ki s a

kormány külföldre is küldte az orvostudomány történetének büvárlására, melyről aztán nagybecsű szakmunkát írt. A boldogult temetése Bpestben a f. hó 18-án volt. Halalát nagyszámú rokonságon kívül neje és két lányjára síratták.

— **Beküldetett.** Egy reform. hitközség-beli apától kaptuk a napokban azt a panaszt, hogy — dacára annak, miszerint a református hitközség a tanítójainak az iskolák takarítására bizonyos évi átalányt ad, — Falábú Sándor III. tizedbeli leányiskolai tanító a tantermet a hozzá oktatásra járó IV., V. és VI. osztálybeli leánykakkal takarítja rendszeresen, úgy hogy a gyermekek a ruhájukat teszik tönkre a nagy takarításban. Helyet kellett e panasznak adnunk már azért is, hogy ezúton felhívjuk az illető egyház iskolai hatóságát annak nem csupán megvizsgálására, de — ha tényleg úgy van, ahogy a panaszokból apa mondja — e türethetetlen állapot megszüntetésére is.

— **Szökevény cseléd.** Ifj. Babócs János III. tized 573. sz. alatt lakó gazdacseme panaszt tett a rendőrségnél, hogy Németh György nevű cselédje a napokban, 5 ft felpénzsel megszökött tőle. Minthogy a cseléd minden ok nélkül hagyta el a szolgálatot, nem kívánja a visszaküldetését, de igenis azt, hogy fizetessék vele vissza az 5 ft-ot. A rendőrség aztán beidézte és kihallgatta Németh Györgyöt, aki azt vallja, hogy ő azért hagyta ott a szolgálatot, mert nap napra felköltötték őt éjfélkor a lovakat megvakarni és megetetni, amit ő sehol más gazdánál meg nem cselekedett. Az 5 ft-ot különben nem hajlandó visszaadni s így egy épület cseléd-pör lesz a dolog vége.

— **Lélekkufarok.** Tóth Rozál még csak 15 éves leányzó, de az ímént már mint fertőzött beteg került ki a kórházból, honnan a rendőrségre kisérve, kivallatták az íránt: ki csabította őt el a bűnré. A leány aztán bevallotta, hogy őt Szamosközi Julianna csabította el és vitte Szamosközi Marihoz titkos szerelmi légyottokra s hogy a nevezettek ezt a lélekkufaragot rendszeresen üzik. A rendőrség a nevezett lélekkufarok ellen megindítja a fenyítő eljárást.

— **Felhívás.** A Balázsovits Norbert főgimnáziumi tanár f. hó 22-én, szombaton délelőtt fél 10 órakor tartandó 25 éves jubiláris ünnepségén résztvenni akaró volt tanítványokat ezúton hívjuk fel arra, hogy a jelzett napon délelőtt 9 órára Cica-trics Lajos dr. vármegyei főjegyző hivatalhelyiségében gyülekezzenek össze, ahonnan testületileg fognak a gimnáziumhoz, az ünnepségre felvonulni.

Fouillard selyemet 60 krtól 3 ft 85 krig méterenként — japáni, kínai s. a. t. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selyemet 35 krtól 14 ft 65 kr. méterkint sima, csikos, kockázott, mintázott, damasztot s. a. t. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín- és mintázzal s. a. t. megrendelt árú postabér és vámentesen a hához szállítva, mintákat postafordultával küld Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájczba címzett levelekre 10 kros és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. (2)

Irodalom.

A **„Vasárnapi Ujság”** február 16-iki száma 28 képpel s a következő tartalommal jelent meg: **„Sterneck báró tengerengy és közös hadi tengerészetiünk”** (Sterneck báró arcképpel és képekkel az osztrák magyar haditengerészetről). Reményi Antaltól. — **„Egy kolostor templomában.”** Jakab Ödönnel a Kislaludytársaság diszjunktíván fölolvastott költeménye. — **„Züderék.”** Regény. Irta Gyarmathy Zsigánd. (Neogrady Antal rajzaival). — **„Senki fia.”** Regény. Irta Verne Gyula (a Francia kiadás eredeti illusztrációival). — **„Az Iliasz IV. énekéből.”** Fordította Bakasy Sándor. — **„A snájkú hunok.”** Her-

mann Antaltól. — **„Zichy Mihály legújabb levele.”** — **„Stefi gróf viselt dolgai.”** Irta Csik-Volecz Sándor. — **„Budapest régebb és újabb címerei (képekkel). — „A Kislaludytársaság diszjunktív”** (képpel: Báro Kemény Zsigmond mellszobrá, Stobl Alajostól). — **„Két híres festmény”** (Rafaelnek és Caravaggióknak az Országos Képtár részére most megszerzett festményeinek másolataival) Szana Tamástól. — **„A helyőrség bálja”** (képekkel). Markó Miklóstól. — **„Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok.**

KÖZGAZDASÁG.

Gabonátörzsdé. (Bpest febr. 20.) A mai készárúüzlet hangulata igen csendes volt. Búzában az egyaránt mérsékelt kínálat és kereslet mellett nagyon vontatottan fejlődött az üzlet. Raktárarútt egyáltalában nem ajánlottak, míg vasuti áru is gyengén került piacra, hanem a forgalom fő-részét néhány nagyobb hajótétel képezte, melyet tavaszi szállításra adtak el. A forgalom alig 12.000 mm-ra tehető. A legmagasabban fizettek 7.42% frrtal a 81 kgos tiszavidéki búzát, míg 7 frrtal kelt el legalacsonyabban a 77 kgos bajai áru. Rozsban az üzlet igen bagyadt hangulatu volt, miután a gyenge kínálat szemben úgy a helyi szükséglet, mint a külföldi fogyasztás érdeklődése igen megcsappant. Zabbán kissé lanyhább irányt kapott lábra, az árak azonban a csekély eladási kedv folytán alig hanyatlottak. Tengeriben a jó relációban lévő állomási ajánlatok ma is elég jól tartott árak mellett találtak gyorsan reflektánsra. Arban nem volt említésreméltó forgalom.

Vasúti menetrend.

Szolnok—Budapest.

Szolnokról indul 11 óra 46 p. délelőtt, 4 óra 55 p. délután, 2 óra 30 p. éjjel, 5 óra 23 p. reggel. Budapestre érkezik 1 óra 50 p. délután, 8 óra 15 p. este, 5 ó. 50 p. reggel és 7 ó. 25 p. reggel.

Budapest—Solnok.

Budapestről indul 8 óra 25 p. reggel, 2 óra 10 p. délután, 7 ó. 10 p. este és 9 óra 15 p. este. Solnokra érkezik 11 óra 24 p. délelőtt, 4 óra 07 p. délután, 10 óra 16 p. éj. és 11 óra 12 p. éj.

Csongrád—Félegyház—Szeged.

Csongrádról indul 9 ó. 20 p. d. e., 2 ó. 45 p. d. u. Félegyházra érkezik 10 ó. 21 p. d. e., 8 ó. 46 p. d. u. Félegyházról ind. 12 ó. 19 p. d. u., 4 ó. 48 p. d. u. Szegedre érkezik 1 ó. 47 p. d. u., 5 ó. 49 p. d. u.

Szeged—Félegyház—Csongrád.

Szegedről indul 10 ó. 01 p. d. e., 2 ó. 31 p. d. u. Félegyházra érkezik 11 ó. 04 p. d. e., 4 ó. 3 p. d. u. Félegyházról ind. 12 ó. 25 p. d. u., 5 ó. 10 p. d. u. Csongrádra érkezik 1 ó. 25 p. d. u., 6 ó. 10 p. este.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. Mátéffy Ferenc
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

270/v. 1895. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírószág 1896. évi 1252. számú végzése következtében közadós Nyíri Gerzson csődügében leltározott összes bolti cikkek: vászon, karton, parket, kendők, érc és fakoporsókból álló ingóságok nyilvános árverésen eladandak.

Mely árverésnek a szentesi kir. bíróság fenti 1252. 1896. sz. végzése folytán leendő eszközlésére 1896. évi február hó 27-ik napján délelőtti 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzhezlettel, a legtöbbet igényelnek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Szentesen, 1895. évi febr. hó 10.

2—1

VÉGH SÁNDOR,
kir. járásbírószági végrehajtó.

MEGHÍVÁS.

A Szentes-Vidéki Takarékpénztár 1896. évi február hó 29-én, délelőtt 9 órakor, saját házában tartandó XXII. évi rendes közgyűlésére a t. részvényeseket van szerencsém meghívni.

Szentes, 1896. február 15.

Fekete Márton,
elnök.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. Zárzáradás bemutatása, nyerevény felosztása és annak kifizetési határidejének megállapítása, felmentvények megszavazása.
3. Igazgatósági előterjesztések.
4. Az alapszabályok 29. §-a 8-ik pontja értelmében netán benyújtandó indítványok tárgyalása.
5. Alelnök választása.
6. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag választása.

A mérleg a részleteket feltüntető mellékletekkel együtt az intézet hivatalos helyiségében a közgyűlés napjaira a részvényesek által megtekinthető.

JEGYZET: Az alapszabályok 26. §-a értelmében a szavazni kívánó részvényes az erre szükséges igazolványt, a közgyűlést megelőző 8 nap alatt, az intézet hivatalos helyiségében átveheti, ha magát a közgyűlést megelőzően legalább 30 nappal saját nevére írt részvényével igazolta.

Hirdetmény.

Az íz. hitközség előjárósága felhívja az adózók figyelmét arra nézve, miszerint a hitközség jegyzői hivatalában a hivatalos órák ünnepnapok kivételével délelőt 8—11-ig, délután 2—4 óráig tartanak, valamint figyelmetnek az adózók, kik még mindeidige esedékes adótartozásukat a nem rótták, hogy ezt tenni e hó 25-ig el ne mulasszák, mivel ellenesben, nemcsak a törvényes kamat fog tőlük beszédetni, hanem ellenük a végrehajtás is foganatosítottatik.

A szentesi íz. hitközség előjárósága.